

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK) voor een mogelijke verlaging maximale kredietvergoeding

1. Wat is de aanleiding?

Uit onderzoek is gebleken dat hoge percentages betalingsachterstanden op consumptief krediet bestaan, in het bijzonder bij kleine goederenkredieten.¹ De motie van de leden Krol en Van Brenk (50PLUS)² en de motie van het lid Jasper van Dijk (SP) c.s.³ roepen daarnaast de regering op de hoogte van het maximumkredietvergoedingspercentage te verlagen. Door een extern onderzoeksbureau zijn de effecten van een structurele verlaging van de maximale kredietvergoeding in kaart gebracht.

2. Wie zijn er betrokken?

Aanbieders van consumptief krediet worden eventueel geraakt door de wijziging. Daarnaast zouden consumenten die krediet afnemen gevolgen ondervinden van de aanpassing.

3. Wat is het probleem?

Uit onderzoeken verricht naar betalingsachterstanden op consumptief krediet blijkt dat de achterstanden, en daarmee de problemen voor consumenten, bij kleine goederenkredieten het grootst zijn.⁴ Bij dergelijke kredieten worden rentes berekend die tegen het maximum aan of erop zitten. Het wordt wenselijk geacht om consumenten te beschermen tegen te zware schuldenlasten.

4. Wat is het doel?

Aanpassing van de maximale kredietvergoeding kan onderdeel uitmaken van een aantal initiatieven die gezamenlijk dienen om problematische schulden terug te dringen en consumenten tegen te zware schuldenlasten te beschermen. De verlaging van de maximale kredietvergoeding zou tot doel hebben om consumenten te beschermen tegen hoge kosten van krediet en ervoor te zorgen dat zij niet in financiële problemen komen. Wanneer schulden eenmaal zijn ontstaan kan de verlaging bijdragen aan het minder snel oplopen van de totale schuldenlast van de consument. De verlaging beoogt daarnaast om kredietaanbieders selectiever te laten beoordelen welke klanten zij accepteren doordat de financiële ruimte die zij hebben voor een risico-opslag in hun bedrijfsmodel zou worden verminderd.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het maximaleren van de kredietvergoeding is op dit moment al wettelijk geregeld, om daarmee consumenten te beschermen tegen te hoge kosten van krediet en aanbieders te verplichten om striktere selectiecriteria te hanteren. Door een verlaging van deze wettelijke maximale kredietvergoeding kunnen consumenten in nog grotere mate worden beschermd.

6. Wat is het beste instrument?

Nu een maximale kredietvergoeding reeds in de wet is vastgelegd, is aanpassing hiervan de meest voor de hand liggende wijze om de kosten voor consumptief krediet te verlagen. Voor een verlaging van de maximale kredietvergoeding is een algemene maatregel van bestuur nodig.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

1 Kamerstukken II 2017/18, 24515, nr. 450, Kamerstukken II 2019/20, 24515, nr. 505 en Kamerstukken II 2020/21, 24515, nr. 579.

2 Kamerstukken II 2019/20, 24515, nr. 511.

3 Kamerstukken II 2019/20, 35316, nr. 21.

4 <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2018D43653&did=2018D43653>

Consumenten zouden tegen lagere lasten krediet kunnen afnemen. Bij het bestaan van problematische schulden zal verlaging van de maximale kredietvergoeding ertoe leiden dat de totale schuldenlast van de consument minder snel toeneemt.

Aanbieders van consumptief krediet zullen een verminderde winstmarge hebben. Zij zullen in hun bedrijfsvoering hier rekening mee moeten houden, onder meer door selectiever te beoordelen welke klanten zij accepteren nu de financiële ruimte die aanbieder hebben voor een risico-opslag in hun bedrijfsmodel wordt verminderd. Er bestaat een mogelijkheid dat kredietaanbieders ook wijzigingen doorvoeren die nadelig zijn voor consumenten, zoals het verhogen van kosten gekoppeld aan krediet of het aanpassen van de voorwaarden waaronder krediet wordt aangeboden. Tot slot zouden kredietaanbieders er voor kunnen kiezen om hun aanbod te staken. In het geval dat te veel aanbieders hier voor kiezen dan leidt dit potentieel tot bredere neveneffecten in de kredietmarkt, bijvoorbeeld een verschuiving naar alternatieve wijzen van financiering kiezen zoals als achteraf betalen (*buy now, pay later*) en huren (*private lease*).